

Bijentour in Enschede

Eenmaal per jaar staat het Enschedese Anton Ledeboerpark helemaal in het teken van bijen en imkers tijdens de zogenaamde Bijentour, georganiseerd door de subvereniging Enschede van de VBBN. Een manifestatie die in haar twaalfjarig bestaan is uitgegroeid tot een belangrijke ontmoetingsplaats voor de Oostelijke imkers met als motto: 'Alles wat met bijen en de imkerij heeft te maken.' Maar ook aan publieke belangstelling geen gebrek. Bijen sprak met Jasper Latté, voorzitter en Frans Beune, tweede secretaris van de 120 leden tellende en bijzonder actieve subvereniging.

134

Volgens vast stramien

'Het initiatief voor de Bijentour is indertijd uitgegaan van de heer Struyk, onze toenmalige voorzitter. Hij is een enthousiast natuurliefhebber en een ideeënrijk man die veel initiatieven nam. Onder de verschillende besturen is de Bijentour in de loop der jaren uitgegroeid tot een groots evenement, dat ook door het publiek als bijzonder leuk wordt ervaren. Met een aantal bezoekers dat ergens tussen de 700 en 1.000 ligt mogen we zeggen dat de belangstelling groot is. De bedoeling is om aan het publiek alle facetten van het leven van honingbijen en het imkeren te tonen. Op het programma, dat onderhand volgens een vast draaiboek wordt uitgevoerd, komen voorlichtende activiteiten en diverse demonstraties voor. We besteden aandacht aan zwermen, met een heuse bijenzwerm in een boom, we geven uitleg bij een demonstratiekast in onze eigen bijenstal in het park, maar ook de hommels vergeten we niet. Korfvlechten, bijenwas en een stand van ons depot zijn andere activiteiten. Ook de inwendige mens wordt niet vergeten. We verkopen pannenkoeken met honing en er kan mede worden geproefd. Natuurlijk is er een voorlichtingsstand van onze eigen vereniging. Door aan onze bezoekers een kleine vergoeding voor de routebeschrijving te vragen kunnen we deze dag financieel rondkrijgen. Mede door een goede honingverkoop betekent het zelfs een kleine bron van inkomsten voor onze vereniging.'

'Hoewel de Bijentour volgens een vast stramien wordt georganiseerd, wat wel eens de opmerking uitlokt, dat het weer hetzelfde was, is het ieder jaar toch weer een gezellige dag. Voor de organisatie bestaat een vaste commissie bestaande uit drie man.

Zij bereiden alles voor en maken de nodige afspraken. In het park wordt een wandelroute uitgezet waarlangs alle activiteiten plaatsvinden. Hoewel we dat dit jaar iets anders zullen aanpakken. We willen nu op enkele punten in het park bepaalde zaken concentreren. We proberen ook ieder jaar iets nieuws uit. Dit jaar zal er een zwermenmarkt worden gehouden, waarbij wij nadrukkelijk willen opmerken, dat 'handelaren' niet welkom zijn. Het is echt de bedoeling onze imkers in de gelegenheid te stellen onderling zwermen te verkopen. Het is zeker geen commerciële activiteit.' Voor de aankondiging van de Bijentour wordt gebruik gemaakt van een zelf ontworpen affiche en worden er van te voren al spandoeken opgehangen bij de ingang van het park. Het Ledeboer is overigens gemakkelijk te vinden, de ingang bevindt zich aan de Hengelosestraat. Daarnaast wordt er via de lokale pers en omroep de nodige publiciteit gezocht, en gevonden. De Bijentour is inmiddels een evenement, dat niet meer is weg te denken uit het Enschedese imkerleven.

Over te gekke bijenkasten

Voor de tweede achtereenvolgende keer zal ook dit jaar de 'te gekke bijenkast' worden georganiseerd, zo'n nieuw programmapunt, dat vorig jaar werd geïntroduceerd en aardig aansloeg. Er waren toen rond de tien inzendingen, waaronder aardewerk en potten, grijze PVC-buis op een paaltje, een glazen stolpfles, ofwel een grasveld vol vreemde bouwsels. Naast de opvallende aardewerkcreaties, Noord-Afrikaans aandoend, van J. Tempelman uit Rotterdam en de met fraaie Hindoe sculpturen bewerkte kast, had Frits Ham uit Twente ook een liggende bijenkast waarin niet minder dan dertig Simplexramen passen ingezonden. Roelof Werkman uit Enschede kwam met een 'wereldprimeur', hij had een Klotzbeute omgebouwd tot observatiekast. Soms geïnspireerd op Afrikaanse modellen bijenwoningen,



in andere gevallen gewoon 'te gek'. De eerste opkomst van de wedstrijd viel zeker niet tegen. Het niveau van de inzendingen was zeer hoog. Reden temeer om er dit jaar wederom een te organiseren. Deze wedstrijd staat open voor imkers uit heel Nederland. Vorig jaar won de heer G. Keller uit Arnhem met zijn glazen stolpfles (zie foto). Dit jaar zal er kunnen worden deelgenomen in drie categoriën.

De artistieke kast mag gek zijn, maar er moet in principe een bijenvolk in kunnen worden gehuisvest.

De ambachtelijke kast moet een echte imkerkast zijn, geschikt voor dagelijks gebruik maar moet een technisch nieuwtje bevatten of opvallen door zijn fraaie vorm.

De observatiekast moet een fraai inkijkje in het bijenvolk bieden en eveneens nieuwtjes bevatten of opvallend van vorm zijn.

Meer dan Bijentour alleen

De subvereniging Enschede werkt al vele jaren samen met verschillende gemeentelijke instellingen. Daardoor kon de verenigingsstal dan ook een fraaie plaats krijgen in het Ledeboerpark. 'Onze verenigingsstal, waar zestien volken staan stamt uit de vijftiger jaren en is knap verouderd, hij is aan een grondige opknappbeurt toe. Eigenlijk is het een 'mooi weer' stal. Er is weliswaar ruimte genoeg om groepen te kunnen ontvangen, maar door zijn open karakter is het er vaak te koud. Er zijn inmiddels tekeningen voor die verbouw, waarbij wij een mooi instructielokaal in gedachten hebben. We willen ons nog beter dan tevoren kunnen presenteren. Sinds twee jaar zijn we gedurende het seizoen elke zondag open voor het publiek. De stal is dan bemand door minimaal twee van onze leden die aan het publiek tekst en uitleg geven over de bijen en we verkopen er ook een potje honing. Dit wordt erg gewaardeerd, er komen zelfs af en toe nieuwe leden uit voort. Wanneer de verbouwing is gerealiseerd kunnen we daar nog beter dan tot nu toe de praktijklessen geven. Naast dat alles komen hier per jaar zo'n 1800 schoolkinderen op bezoek. Na een voorbereidende les op school worden de kinderen in de gelegenheid gesteld in onze stal een bijenles te volgen. We richten ons met deze activiteiten op de kinderen van zeg maar groep zes van basisscholen in Enschede. Verder streven we er naar onze verenigingsstal het middelpunt van onze vereniging te maken en ook daarvoor is een grootscheepse aanpassing noodzakelijk.'

Een actieve vereniging

'Onze vereniging heeft een enthousiast bestuur,

met een secretaris, die een echte duizendpoot is en van alles aanpakt. Maar hij is niet de enige, rond het bestuur is op een groep van ruim twintig actieve leden op wie we altijd een beroep kunnen doen. Dat is dus een stevige basis, waarop onze vereniging steunt. Onze leden komen niet alleen uit Enschede maar ook uit de omgeving. Ieder jaar organiseren we verschillende lezingen en minicursussen. Voor al die activiteiten is voldoende belangstelling van de leden. Een eigen clubblad hebben we niet. Wel geven wij zesmaal per jaar een convocatie uit met allerlei informatie en soms een artikeltje. Ook maken wij ieder jaar een excursie, dit jaar staat een bezoek aan het bedrijf van Cees van Holland op het programma.'

'De volken op de bijenstal in het Ledeboerpark zijn van de vereniging. Onze oud-voorzitter, die tevens bijenteeltleraar is, Warner Braspenning, neemt de verzorging van die volken op zich. Voor volgend jaar bestaat het plan om leden, die daarvoor belangstelling hebben, aan Carnicamoeren te helpen. Dat idee is ontstaan bij één van onze mensen, die zelf een fervent Carnica-imker is en is voortgevloeid uit het feit dat hier de laatste jaren Buckfastbijen zijn ingevoerd. Sommige imkers merken dat hun bijen lastiger zijn geworden. Hoewel dat natuurlijk niet te bewijzen valt, bestaat bij hen toch het vermoeden, dat dat de ongewenste invloeden zijn van de Buckfastbij. Nu willen we via de vereniging Carnicamoeren verspreiden en zo proberen om Carnica's in te voeren. Veel mensen hier imkeren al met dat ras. Tegen een kleine vergoeding kunnen zij gebruik maken van bevruchtungskastjes, wij bieden hen doppen of jonge moeren aan, vergezeld van de nodige instructies om het bevruchten en het invoeren goed te laten verlopen.'

Een bijenvriendelijke gemeente

'Ja, hoor, Twente heeft een heuse imkertraditie. Niet voor niets bestaat onze subvereniging al sinds 1909. Net als op alle zandgronden wordt ook hier al heel lang geïmkerd. In deze omgeving was altijd erg veel heide, maar daar is nu niet veel meer van over. Gelukkig wordt daar wel weer wat aan gedaan. Langzaam maar zeker komen er wel weer kleine stukjes heide terug. De meeste Enschedese imkers hebben hun volken gewoon thuis in de achtertuin staan. De stadsdracht is hier erg goed. Je zou kunnen zeggen, dat Enschede een bijenvriendelijke gemeente is. De bijen kunnen tuinen, bossen en aardig wat parken bevliesen. Het is zelfs zo, dat in de buitengebieden bijna geen honing gewonnen kan worden. In Enschede staan ook erg veel linden. Er wordt hier in de stad heel wat honing gewonnen. Als imkers-

vereniging houden we wel de vinger aan de pols. De plannen van de gemeente worden door een groepje leden van onze vereniging goed in de gaten gehouden. Wij zullen ook in de toekomst zeker de imkersbelangen bij de gemeente naar voren blijven brengen. Maar nogmaals, er bestaat een goede samenwerking met de 'groene afdelingen' van de gemeente.'

De Bijentour van 1994 zal plaatsvinden op zondag 5 juni. De plannen zijn rond. Imkerend Nederland wordt bij deze van harte uitgenodigd.

28 mei Open imkersdag 'Veluwe Noord'

136 De groep Veluwe Noord van de VBBN organiseert zaterdag 28 mei een 'open imkersdag'. Het bijzondere hiervan is dat deze niet op slechts één lokatie zal plaatsvinden. In eigen dorp of stad zal door zoveel mogelijk van de dertien aangesloten subverenigingen elk een eigen activiteit voor deze dag worden georganiseerd. Iedere subvereniging is daarbij vrij een programma naar eigen keuze in te vullen. Zo wordt deze dag een unieke gebeurtenis, waarbij in één district op misschien wel dertien verschillende plaatsen tegelijk reclame voor de bijenteelt wordt gemaakt.

Bij de groep Veluwe Noord behoren niet alleen subverenigingen afkomstig van de Veluwe zelf, maar zijn tevens twee Flevolandse afdelingen (Lelystad en Almere) aangesloten.

Voor de coördinatie van het geheel en de verzorging van de publiciteit, waarbij zoveel mogelijk de gehele regionale pers, omroepen en VV's worden ingeschakeld, is er een werkgroep van drie man actief.

Het plan voor deze 'open dag' is vorig jaar tijdens één van de groepsvergaderingen ontstaan. Nadenkend over ideeën voor een programma voor de viering van het 100-jarig bestaan van de VBBN, met in het achterhoofd het 'spookbeeld' van de vergrijzing van deze imkerij, leek het de vergadering een goed voornemen om met deze 'open dag' de aandacht op de vaderlandse imkerij te vestigen. De ervaringen die dan worden opgedaan kunnen wellicht meehelpen bij latere acties in het kader van het jubileum.

Deze laatste zaterdag in mei valt samen met de landelijke fietsdag. Van de vele mensen, die dan onderweg zijn zullen er wellicht velen de weg naar één van de 'open dagen' weten te vinden. Hier en daar is al overleg gaande om de plaats waar de 'open dag activiteit' zal plaatsvinden in de route te laten opnemen. Uiteraard zijn ook collega-imkers van harte welkom op één van de plaatsen van de 'Open dag Veluwe Noord.'

bijen

ROBIN

